

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 5/21
V Luxemburgu 14. januára 2021

Rozsudok vo veci C-441/19
TQ/Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Pred prijatím rozhodnutia o návrate maloletej osoby bez sprievodu musí členský štát overiť, či je pre maloletú osobu v štáte návratu zabezpečené primerané prijatie

Okrem toho, ak v štádiu odsunu už nie je zabezpečené primerané prijatie, členský štát nebude môcť vykonať rozhodnutie o návrate

TQ, maloletá osoba bez sprievodu v tom čase vo veku 15 rokov a štyri mesiace, podal v júni 2017 v Holandsku žiadosť o udelenie povolenia na pobyt na dobu určitú na základe práva na azyl. V rámci tejto žiadosti TQ uviedol, že sa narodil v roku 2002 v Guinei. Po smrti tety, u ktorej žil v Sierra Leone, TQ pricestoval do Európy. V Amsterdame (Holandsko) bol obeťou obchodovania s ľuďmi a sexuálneho zneužívania, v dôsledku čoho v súčasnosti trpí vážnymi psychickými problémami. V marci 2018 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (štátny tajomník pre spravodlivosť a bezpečnosť, Holandsko, ďalej len „štátny tajomník“) *ex offio* rozhodol, že TQ sa nepriznáva povolenie na pobyt na dobu určitú, pričom vnútroštátny súd spresnil, že TQ nemôže získať postavenie utečenca ani doplnkovú ochranu. Podľa holandského práva sa rozhodnutie štátneho tajomníka považuje za rozhodnutie o návrate.

V apríli 2018 TQ podal proti tomuto rozhodnutiu žalobu na vnútroštátny súd, pričom okrem iného uviedol, že nevie, kde bývajú jeho rodičia, pri svojom návrate by ich ani nedokázal spoznať, nepozná žiadneho ďalšieho člena svojej rodiny a ani nevie, či existujú.

Vnútroštátny súd vysvetľuje, že holandská právna úprava rozlišuje medzi maloletými osobami bez sprievodu na základe ich veku. Pokiaľ ide o maloleté osoby mladšie ako 15 rokov ku dňu podania žiadosti o azyl, pred prijatím rozhodnutia o tejto žiadosti sa podľa neho vykoná vyšetrowanie týkajúce sa existencie primeraného prijatia v štáte návratu podľa článku 10 smernice 2008/115¹, pričom ak by takéto primerané prijatie neexistovalo, týmto maloletým osobám sa udelí riadne povolenie na pobyt. V prípade maloletých osôb vo veku 15 alebo viac rokov ku dňu podania žiadosti o azyl, akou je TQ, sa takéto vyšetrowanie neuskutoční, pričom sa zdá, že holandské orgány majú tendenciu vyčkávať, kým dotknuté maloleté osoby dosiahnu vek 18 rokov, aby následne vykonali rozhodnutie o návrate. Pobyt maloletej osoby bez sprievodu vo veku aspoň 15 rokov v Holandsku počas obdobia medzi jej žiadosťou o azyl a nadobudnutím plnoletosti je teda podľa tohto súdu neoprávnený, ale tolerovaný.

V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd rozhodol opýtať Súdneho dvora na súlad rozlišovania zavedeného holandskou právnou úpravou medzi maloletými osobami bez sprievodu staršími ako 15 rokov a maloletými osobami bez sprievodu mladšími ako 15 rokov s právom Únie.

Posúdenie Súdny dvorom

Súdny dvor rozhodol, že ak má členský štát v úmysle vydať rozhodnutie o návrate maloletej osoby bez sprievodu podľa smernice o návrate, musí nevyhnutne vo všetkých štádiách konania zohľadniť najlepší záujem dieťaťa,² čo znamená vykonať celkové a dôkladné posúdenie situácie tejto maloletej osoby. Ak by dotknutý členský štát prijal rozhodnutie o návrate bez toho, aby sa vopred

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnenne zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 2008, s. 98, ďalej len „smernica o návrate“).

² Pozri článok 5 písm. a) smernice o návrate.

uistil o existencii primeraného prijatia v štáte návratu, podľa Súdneho dvora by to malo za následok, že táto maloletá osoba by v prípade neexistencie takéhoto prijatia nemohla byť odsunutá, a to aj napriek tomu, že voči nej bolo vydané rozhodnutie o návrate. Takáto maloletá osoba by sa tak nachádzala vo veľkej neistote týkajúcej sa jej právneho postavenia a budúcnosti, najmä pokiaľ ide o jej školskú dochádzku, jej väzbu s prijímajúcou rodinou alebo možnosť zotrvať v dotknutom členskom štáte, čo by bolo v rozpore s požiadavkou ochrany najlepšieho záujmu dieťaťa vo všetkých štádiách konania. Z toho vyplýva, že ak v štáte návratu nie je zabezpečené primerané prijatie, rozhodnutie o návrate dotknutej maloletej osoby nie je možné vydať.

V tejto súvislosti Súdny dvor spresňuje, že vek dotknutej maloletej osoby bez sprievodu predstavuje len jednu zo skutočností pre overenie existencie primeraného prijatia v štáte návratu a určenie, či musí najlepší záujem dieťaťa viesť k tomu, že voči tejto maloletej osobe nebude prijaté rozhodnutie o návrate. Súdny dvor preto uvádza, že členský štát nemôže rozlišovať medzi maloletými osobami bez sprievodu na základe jediného kritéria ich veku s cieľom overiť existenciu takéhoto prijatia.

Súdny dvor tiež rozhodol, že vzhľadom na povinnosť členských štátov vydať rozhodnutie o návrate každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území³ a pristúpiť k jeho odsunu⁴ bez zbytočného odkladu, smernica o návrate bráni tomu, aby sa členský štát po prijatí rozhodnutia o návrate maloletej osoby bez sprievodu a potom, ako sa ubezpečil o existencii primeraného prijatia v štáte návratu, následne zdržal uskutočnenia jej odsunu až do dosiahnutia veku 18 rokov. V takom prípade musí byť dotknutá maloletá osoba odsunutá z územia dotknutého členského štátu, a to s výhradou ďalšieho vývoja jej situácie. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že v prípade, že by maloletej osobe bez sprievodu v štádiu jej odsunu už nebolo zabezpečené primerané prijatie v štáte návratu, dotknutý členský štát nebude môcť vykonať rozhodnutie o návrate.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

---

³ Pozri článok 6 ods. 1 smernice o návrate.

⁴ Pozri článok 8 smernice o návrate.